

UD2018/09711/FN 09711/FN

Till:
Utrikesdepartementet
Ud.remissvar@regeringskansliet.se

Svenska Röda Korsets yttrande över betänkandet av 2015 års sanktionslagsutredning, "Ekonomiska sanktioner mot terrorism" SOU 2018:27

Sammanfattning av Svenska Röda Korsets synpunkter

- Svenska Röda Korset lämnar endast synpunkter kopplade till genomförandet av resolution 1373 (2001), vilket behandlas i avsnitt 9. Svenska Röda Korset lämnar därmed inte synpunkter på utredningens övriga förslag.
- Svenska Röda Korset poängterar vikten av att det i författningskommentarerna och i motiven i den nya lagen om frysning av tillgångar uttryckligen nämns att opartiska humanitära organisationers arbete och finansiering av dessas olika verksamheter, så som humanitärt arbete och utbildning av internationell humanitär rätt, är undantaget från det straffbara området, som i sin tur kan omfattas av sanktionsåtgärder.

Bakgrund och sammanfattning av utredningens förslag och resonemang

Regeringen beslutade den 3 september 2015 (dir. 2015:91) att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att se över behovet av lagförändringar för att Sverige ska leva upp till de skyldigheter att vidta åtgärder inom sanktionsområdet som följer av FN:s säkerhetsråds resolutioner, särskilt 1267 (1999) och efterföljande resolutioner, samt resolution 1373 (2001).

Utredningen föreslår i det nu aktuella betänkandet ett antal lagstiftningsåtgärder för att svenska rätt ska leva upp till internationella åtaganden kring sanktionsåtgärder

Svenska Röda Korset**Swedish Red Cross****Croix-Rouge Suédoise****Cruz Roja Sueca****السويدي الأحمر العائلي**

Medlem av Internationella
rödakors- och
rödfästningsfederationen

Adress
Box 17563
Hornsgatan 54
11891 Stockholm
Sverige

Telefon
08-4524600
Fax
08-4524601

Internet
www.redcross.se
Bankgiro
900-8004

E-post
inof@redcross.se
Organisationsnummer
802002-8711

som alla gäller åtgärder mot terrorism och finansiering av terrorism. Bl.a. föreslås en ny lag om frysning av tillgångar och en ny bestämmelse om interimistiska beslut i lagen (1996:95) om vissa internationella sanktioner (sanktionslagen).

Förslaget om en ny lag om frysningar av tillgångar syftar ytterst till att Sverige ska uppfylla sina internationella förpliktelser enligt resolution 1373 (2001) och FATF:s rekommendation 6. Lagförslaget föreslår att ett *”beslut om frysning meddelas beträffande den som skäligen kan misstänkas för sådana handlingar som utgör brott enligt lagen (2003:148) om straff för terroristbrott, lagen (2010:299) om straff för offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan särskilt allvarlig brottslighet eller lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, eller som har dömts för en gärning som är straffbar enligt dessa lagar.”*

Svenska Röda Korsets utgångspunkter i dessa frågor

Svenska Röda Korsets uppdrag är att förhindra och lindra mänskligt lidande, att skydda liv och hälsa och att säkerställa respekt för varje människas värde. Inom ramen för det uppdraget arbetar Röda Korset bl.a. för att säkerställa respekt för internationell humanitär rätt, mänskliga rättigheter och humanitära värderingar och principer. Svenska Röda Korset tar därför som utgångspunkt inte ställning i sak kring Sveriges anti-terroriståtgärder, men vi vill slå vakt om att svensk lagstiftning inte

- riskerar att kriminalisera eller sanktionsbelägga opartiskt humanitärt arbete, utbildning i humanitär rätt eller finansiering av sådant arbete.
- riskerar att urholka den humanitära rättens bestämmelser.

Svenska Röda Korsets synpunkter

Mot bakgrund av ovannämnda utgångspunkter lämnar Svenska Röda Korset endast synpunkter kopplat till det lämnade förslaget om en ny lag om frysning av tillgångar, avsnitt 9 och därtill kopplade resonemang i avsnitt 9.2.1.

Svenska Röda Korset har i tidigare remissyttranden påpekat vikten av ett straffrättsligt undantag för opartiska humanitära organisationer som utför och

finansierar opartiskt humanitärt arbete, eller utbildar i humanitär rätt i konfliktområden där terroristorganisationer verkar. Vi har noterat att något tydligt undantag för opartiskt humanitärt arbete inte lagts in i lagtexten i de lagar som kopplas till föreslagna sanktionsåtgärder (lagen (2003:148) om straff för terroristbrott, lagen (2010:299) om straff för offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan särskilt allvarlig brottslighet eller lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall). Det framgår dock av dessa lagars motivtexter att det opartiska humanitära arbetet eller utbildning i humanitär rätt inte ska kunna omfattas av straffansvar, främst med hänvisning till bestämmelsernas krav på uppsåt. Vi vill därför även i detta sammanhang lyfta att det är av yttersta vikt att det inte råder tveksamhet kring att det opartiska humanitära arbete som bedrivs av rödakors- och rödahalvmånerörelsen eller andra opartiska humanitära aktörer under väpnade konflikter är tillåtet och därmed inte heller direkt eller indirekt kan omfattas av föreslagna sanktionsåtgärder.

I övrigt tar vi inte ställning till de förslag som läggs fram i SOU 2018:27.

SVENSKA RÖDA KORSET

Martin Ärlöv

Generalsekreterare